

Raamatud aastalõpu mälestuseks

Tiina Kolk
kunstisõber

24.12.2004 00:00

Ütlemine "parim kink on raamat" on muutumas üha sisukamaks, sest väarikaid monograafiaid, erinevaid entsüklopeediaid, põhjalikke luulekogusid või kunstnikuraamatuid ihkab ilmselt iga lugemishuviline.

Kinkide ja lähedaste rõõmustamise aeg on käes. Meie kirjastused üllitavad aasta läbi kopsakaid teoseid, mida võiks ikka ja jälle huviga kätte võtta ja mis seega sobiksid toredasti punakuuelise kingikotti oma pere jõulupakiks.

"Eesti kultuurilugu. Keskaja algusest Eesti iseseisvuseni"

Autor: Ilmar Talve

Kujundanud: Jüri Kaarma

Väljaandja: Ilmamaa, 2004, 696 lk, kõva köide

Esimesena Tartu Ülikooli Rahvusmõtte auhinna pälvinud kirjaniku ja etnoloogi paeluvalt kirjutatud mahukas monograafia eesti kultuuri kujunemisest nõuab süvenemiseks ja mõtete mõlgutamiseks aega.

Saatesõnas ütleb Ilmar Talve (sündinud 1919): "Käesolev teos on, nagu öeldud, ühe mehe töö ja esindab ainult tema seisukohti ja arusaamisi. Loodan, et sellel kokkuvõttel siiski on mõnevõrra tähendust eesti kultuuriloo seisukohalt. Minu teos on õieti pikk essees või jutustus meie isamaa kultuurist ja selle kasvamise raskustest, kuid ka eesti rahva sitkusest ja elujõust. Loodan, et ka eesti noored seda loevad. Ärgu nad kunagi loobugu uskumast meie rahva elujõusse ja tahtesse vabaduses elada."

"Koka kunst"

Koostaja: Ruth Huimerind

Väljaandja: MAP Eesti AS, Tallinn, 2004

Järjekordses Ruth Huimerinna raamatugurmaanide maiuspalas on toredat lugemist (Andres Maimik kirjeldab mõnusal moel oma kulinaarseid elamusi varasest lapsepõlvest tänapäeva), katsetamist väärivaid retsepte ja silmaringi avardavaid illustratsioone ajalooliste fotode, kunstiteoste reprobe või näiteks omaaegsete pudeli- ja purgietikettide näol, mis seovad meid aastakümnetetaguse köögieluga.

Saatesõnas ütleb haritlane ja kõrtsmik Rein Pakk: "Rahva saatust kindlal käel suunava riigimehe või kultuuritegelase kõne sisu on ilmselt mõjutatud sellest, mis maik tal hommikusöögist suhu on jäänud. Just köögis on see kõige tihedam tükk kultuurist."

"Eesti luule. Kuldne klassika"

Lydia Koidula, Karl Eduard Sööt, Juhan Liiv, Anna Haava, Ernst Enno, Marie Under, Gustav Suits, Hendrik Visnapuu, Betti Alver, Artur Alliksaar

Impressioonid: Viiu Härm

Kujundaja: Andres Tali

Väljaandja: SE&JS, 2004, 1280 lk, kõva köide

"Kui keegi ütleb end teadvat, mis on luule, siis ärge uskuge. Näilised sünonüümidki, millega seda nähtust nimetame, kisivad igaüks ise kanti.

Vist kõige lootusrikkam viis saada otsa peale küsimuses luule olemusest, tähendusest ja väärtusest on lihtsalt palju ja palju luuletusi lugeda (võib-olla neid ka palju ja palju kirjutada) ja sealjuures mitte eriti palju rääkida," soovitab kogumiku saatesõnas Paul-Eerik Rummo.

Viiu Härmi võluvad muljed annavad iga klassiku loomingu nautimiseks väikese vihje. Emotsionaalne pühadeaegne lugemisvara!

"1001 filmi, mida elu jooksul peab nägema"

Toimetaja Steven Jay Schneider

Väljaandja: Varrak, 2004, 960 lk, kõva köide

Põhjalik, paljude fotodega illustreeritud ülevaade pakub mitmekülgset infot tähelepanuväärsete lineteoste kohta filmikunsti lätetelt kuni tänapäevani – hõlmates kõiki žanre (tumm- ja avangardfilmid, Euroopa, Ameerika, Lähis-Ida jt piirkondade filmid, joonisfilmid, dokumentaal- ja lühifilmid) ning välja tuues tähtsamaid filmiauhindu.

Raamatu lõpus avaldatud teoses kajastatud filmide täielik pealkirjaregister (nii filmi originaal- kui ka eestikeelne nimetus) ja nende filmide režiissööride loetelu pakuvad huvitavat uurimismaterjali filmisõpradele ja miks mitte ka näiteks mälumängijatele, sest nii käepärast teatmeteost sel alal pole varem ilmunud.

"Eesti taimede kukeaabits"

Autor: Toomas Kukk

Pildid joonistanud: Guara Muuga ja Sirje Vabrit

Kujundanud: Mari Kaljuste

Väljaandja: Varrak, 2004, 400 lk, kõva köide

Raamatu autor on seadnud oma sihiks kirjutada midagi üldarusaadavat ja kasutajasõbralikku nagu kukeaabitsale kohane. Hakatuseks on antud kasutamissoetus ja oskussõnastik, mis aitavad taimepilte lugeda.

Ülevaatlik määraja käsitleb 1250 taime, mis ongi suurem osa Eestis metsikult looduses kasvavatest taimedest.

Igale värvitahvilil kujutatud taimele on lisatud ka levikukaart, mille järgi on algajal "botaanikul" kergem avastusretki korraldada.

Eeltöö taimede tundmaõppimiseks tuleb talvel toas teha, et saaks suvel looduses oma teadmistest rõõmu tunda. Näiteks, kus kasvab haruldane pisikannike? Toomas Kuke "Eesti taimede kukeaabits" annab vastuse.